Aleg. 98

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posłów Chrzanowskiego, Artura Potockiego i Zamoyskiego, tyczącego się ustanowienia Komisyi krajowej w myśl Ustaw państwowych z dnia 30. Czerwca 1884. o nieszkodliwem odprowadzaniu wód górskich i o rozwoju gospodarstwa krajowego na polu robót wodnych.

Wysoki Sejmie!

Dwie powyżej wymienione a wzajemnie dopełniające się Ustawy, mogą i powinny stać się dla naszego kraju rolniczego rękojmią posunięcia o znaczny krok naprzód spraw do dziedziny budowli górskich wodnych i leśnych należących.

Ustawy te zawierają normy finansowe, regulujące stanowczo udział skarbu państwa w budowlach wodnych i leśnych na stokach górskich, które mają na celu ochronę gruntów od klęsk, lub też podniesienie produkcyi rolnej przez osuszania i nawodniania, a których wykonanie leży w interesie dobra publicznego. Z skarbu państwa na mocy ustawy zapewnioną jest na lat dziesięć od 1885. roku począwszy dotacya roczna w wysokości 500.000 złr. z której subwencyonowane być mają roboty w myśl powyższych ustaw przedsiębrane. Dalej dla różnych kategoryi robót unormowany jest różny udział Skarbu państwa w procentowym stosunku do subwencyi mającej być udzielonej przez kraj. Wreszcie waruje sobie Rząd, że ten tylko kraj otrzymać może znaczniejsze zasiłki, w którym ustanowioną będzie Komisya krajowa, którą ustawa „o nieszkodliwem odprowadzaniu wód górskich“ (§. 23.) uposaża ważnemi atrybucyami, ułatwiającemi przedsiębranie różnych robót do zakresu budowli wodnych i leśnych należących.

Skład takiej Komisyi krajowej ustanawia §. 24. powołanej ustawy, na mocy którego zasiadać w niej mają pod przewodnictwem Namiestnika lub Jego zastępcy, techniczne i administracyjne organa rządowe, dalej reprezentanci Wydziału krajowego i Towarzystw krajowych gospodarskich i leśnych.

W każdym kraju Monarchii, na żądanie Sejmu, ma być taka Komisya ustanowioną, jeżeli Sejm wyznacza zasiłki na tego rodzaju roboty.

Ponieważ Sejm wyznaczył już w tym roku znaczne kwoty na różne melioracyjne roboty w sumie 65.000 złr., a nadto kraj oddzielnemi uchwałami uznał potrzebę regulacyi wód górskich i na roboty te wysoka zapewne przypadnie suma z większej przeznaczonej na ogólną regulacyę wód, przeto Sejm ma prawo wezwać Rząd do ustanowienia takiej Komisyi krajowej.

Gdyby dla członków autonomicznych tejże Komisyi potrzeba było pewnej kwoty na dyety i koszta podróży, Sejm nie będzie się wahać upoważnić Wydział krajowy do pokrywania takich wydatków.

Wielce byłoby do życzenia, aby Komisya krajowa mogła być zaraz ustanowioną, tak, aby kraj mógł jak najrychlej korzystać z rocznej dotacyi 500.000 złr.

Zresztą, zdaniem Komisyi gospodarstwa krajowego, wtedy tylko będzie można mieć nadzieje poprawy opłakanego stanu górskich naszych okolic, gdy specyalnie do opieki i czynnego nad niemi nadzoru, w drodze ustawodawczej powołane organa, zajmą się systematycznie zalesieniem nagich stoków i zabudowaniem i uregulowaniem dzikich potoków.

Z tych tedy powodów, oraz zważywszy, że Komisya powodziowa podobne przedstawia żądania, Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby ustanowił w Galicyi komisyę krajową, której atrybucye i skład orzeka §. 23. i §. 24. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. „o nieszkodliwem odprowadzaniu wód górskich".

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z funduszu krajowego pokrywał dyety i koszta podróży reprezentanta swego w mającej się ustanowić Komisyi krajowej.

Przewodniczący:
L. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Zamoyski.